

2.2. Tình huống sư phạm và hướng giải quyết

Với dạng bài này, điều cần bản là GV bám sát theo nội dung và cấu trúc của mỗi chủ đề đã được hướng dẫn trong SGK để tổ chức hoạt động dạy học bởi đây là những định hướng cơ bản, phù hợp với quá trình nhận thức của HS. Trong mỗi hoạt động, GV có quyền sáng tạo, lồng ghép các trò chơi, các phương pháp dạy học tích cực nhưng không đảo trật tự các hoạt động.

Trong hoạt động Quan sát, GV có thể chuẩn bị những loại hoa, quả đặc trưng của địa phương theo mùa, hoặc giao cho mỗi nhóm HS chuẩn bị một số loại hoa, quả mang tới lớp (hoa cắm vào lọ và quả bày ra đĩa). Điều này cũng góp phần tạo nên sự hứng thú cho HS, GV và đem lại hiệu quả thiết thực hơn là chỉ quan sát hình ảnh trong SGK hay hình ảnh được trình chiếu trên màn hình. Ở những câu hỏi về hình dáng, màu sắc của các loại hoa, quả khác nhau, GV cần chuẩn bị những phương án trả lời phù hợp với đặc điểm bên ngoài của hoa, quả như: quả chôm chôm có râu, quả na có mắt,... và chỉ vào vật minh họa khi trao đổi với HS để tăng cường tính trực quan đối với hoạt động quan sát. Thậm chí, đối với một số loại quả có bề mặt thô, ráp như quả mít, quả dứa,... thì GV có thể cho HS trực tiếp tiếp xúc để hiểu được sự khác biệt đặc trưng của những loại quả khác nhau.

Trong hoạt động Thể hiện, GV có thể cho HS xem một clip ngắn hoặc thị phạm cách nặn một loại hoa, quả nào đó, nhắc nhở HS chú ý quan sát cách vuốt/ vẽ đất nặn để tạo dáng (thời gian không quá năm phút). Khi HS thực hành, GV quan sát, gợi ý đối với từng trường hợp HS. Đối với những HS gặp khó khăn trong việc quan sát, liên tưởng đến hình dạng loại hoa, quả thì GV không làm thay mà có thể cho HS thực hiện lại hoạt động Quan sát như: mô tả hình dáng bên ngoài, màu sắc của loại hoa, quả cần thể hiện.

Như vậy, cũng giống dạng bài hình thành khái niệm, mục tiêu của mỗi hoạt động ở dạng bài này sẽ là:

- Quan sát: dẫn dắt vào nội dung của chủ đề.
- Thể hiện: hình thành những kiến thức, kĩ năng mới.

Như vậy, qua hai hoạt động này, HS có được những hiểu biết ban đầu về sự phong phú trong màu sắc, hình dáng của các loại hoa, quả trong cuộc sống và bước đầu thể hiện được sản phẩm mỹ thuật về các loại hoa, quả khác nhau. GV cần lưu ý mức độ hoàn thành bài thực hành của HS, đó là:

- Bắt buộc: HS nặn được một loại quả hoặc một loài hoa.

- Khuyến khích: HS nặn được nhiều hơn một loại quả, một loài hoa.
- Tuỳ ý: HS nặn được một đĩa/ mâm quả, hay một lọ hoa có nhiều bông hoa.

Trong hoạt động Thảo luận, GV căn cứ theo các câu hỏi gợi ý trong SGK để giúp HS củng cố kiến thức đã học về các yếu tố tạo hình; cách thể hiện hoa, quả bằng đất nặn; cũng như cách thể hiện quan điểm của bản thân về sản phẩm mỹ thuật của các thành viên khác trong nhóm hoặc trong lớp. Thời lượng triển khai hoạt động này chỉ nên diễn ra khoảng 10 phút để dành thời gian cho hoạt động Vận dụng.

Trong hoạt động Vận dụng, GV căn cứ theo nội dung ở Phần tham khảo để giới thiệu cho HS các bước bày một mâm quả, trong đó chú ý đến việc sắp xếp vị trí các quả to, quả nhỏ để đạt được tính thẩm mỹ cao nhất.

Như vậy, về cơ bản, mục tiêu của hoạt động Thảo luận là củng cố kiến thức, kỹ năng đã học và mục tiêu của hoạt động Vận dụng là sử dụng những kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học. Do đó, hoạt động Vận dụng rất cần thiết và nên dành nhiều thời gian bởi thông qua hoạt động này, HS dần được hình thành kỹ năng gắn kết tri thức đã học với cuộc sống một cách chắc chắn, hiệu quả nhất.

Lưu ý:

Trong trường hợp không có điều kiện chuẩn bị hoa, quả thật để tổ chức hoạt động dạy học thì GV có thể đề xuất nhà trường trang bị bộ hoa, quả nhựa để sử dụng được nhiều lần cũng như có thể bảo quản trong thời gian dài.